

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

**Strasbourg, 15. helmikuuta 2017
(OR. en)**

**2013/0157 (COD)
LEX 1715**

**PE-CONS 41/1/16
REV 1**

**TRANS 369
MAR 248
FIN 621
CODEC 1368**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS
SATAMAPALVELUJEN TARJOAMISEN PUITTEISTA JA
SATAMIEN RAHOITUKSEN LÄPINÄKYVYYTTÄ KOSKEVISTA
YHTEISISTÄ SÄÄNNÖISTÄ**

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/...,

annettu 15 päivänä helmikuuta 2017,

satamapalvelujen tarjoamisen puitteista ja satamien rahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista yhteisistä säännöistä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä³,

¹ EUVL C 327, 12.11.2013, s. 111.

² EUVL C 114, 15.4.2014, s. 57.

³ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 14. joulukuuta 2016 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 23. tammikuuta 2017.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Satamien integroiminen kokonaisuudessaan saumattomiin kuljetus- ja logistiikkaketjuihin edistäisi kasvua ja tehostaisi Euroopan laajuisen liikenneverkon käyttöä ja toimintaa sekä sisämarkkinoiden toimintaa. Tämä edellyttää nykyaikaisia satamapalveluja, jotka edistävät satamien tehokasta käyttöä ja investoinneille suotuisten olosuhteiden luomista satamien kehittämiseksi nykyisten ja tulevien liikenne- ja logistiikkavaatimusten mukaisesti.
- (2) Satamat edistävät Euroopan teollisuuden pitkän aikavälin kilpailukykyä maailmanmarkkinoilla ja samalla tuovat lisäarvoa ja työpaikkoja unionin kaikille rannikkoalueille. Jotta voidaan käsitellä meriliikennealan haasteita ja parantaa kuljetus- ja logistiikkaketjujen tehokkuutta ja kestävyyttä, on tärkeää, että komission 23 päivänä toukokuuta 2013 antamaan tiedonantoon ”Satamat: kasvun moottori” sisältyvät hallinnon yksinkertaistamista koskevat toimet toteutetaan samanaikaisesti tämän asetuksen kanssa.
- (3) Komissio muistutti 3 päivänä lokakuuta 2012 antamassaan tiedonannossa ”Toinen sisämarkkinoiden toimenpidepaketti – Yhdessä uuteen kasvuun”, että meriliikenteen houkuttelevuus riippuu satamapalvelujen saatavuudesta, tehokkuudesta ja luotettavuudesta ja että on tarpeen käsitellä julkisen rahoituksen ja satamamaksujen läpinäkyvyyttä ja satamien hallinnoinnin yksinkertaistamista sekä tarkastella uudelleen satamapalvelujen tarjoamiselle asetettuja rajoituksia.

- (4) Satamapalvelumarkkinoille pääsyn helpottaminen sekä rahoituksen läpinäkyvyyden ja merisatamien autonomian käyttöönotto parantavat satamien käyttäjille tarjottavien palvelujen laatua ja tehokkuutta ja luovat toimintaympäristön, joka on suotuisampi satamiin tehtäville investoinneille, mikä osaltaan vähentää kuljetusten käyttäjien kustannuksia, edistää lähimerenkulkua ja helpottaa meriliikenteen integroimista rautatie-, sisävesi- ja maantieliikenteen kanssa.
- (5) Tullimenettelyjen yksinkertaistaminen voi tuoda merisatamille huomattavaa kilpailuun liittyvää taloudellista etua. Reilun kilpailun edistämiseksi ja tullimuodollisuuksien vähentämiseksi jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tärkeää noudattaa asianmukaista ja tehokasta riskeihin perustuvaa menettelytapaa. Komission on tässä yhteydessä arvioitava tarvetta toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä raportointimuodollisuuksien vähentämiseksi merisatamissa ja vilpillisen kilpailun torjumiseksi.
- (6) Satamainfrastruktuurin ja satamapalvelujen rahoitukseen ja maksuihin liittyviä läpinäkyviä, oikeudenmukaisia ja syrjimättömiä säännöksiä sisältävien selkeiden puitteiden luominen on olennaisen tärkeää varmistettaessa, että satamien oma kaupallinen strategia ja investointisuunnitelmat sekä tarvittaessa kansallisen satamapolitiikan yleiset puitteet ovat täysin kilpailusääntöjen mukaisia. Erityisesti rahoitussuhteiden läpinäkyvyys mahdollistaa sen, että valtiontukia voidaan valvoa oikeudenmukaisesti ja tehokkaasti, millä torjutaan markkinoiden vääristymistä. Tämän vuoksi 5 päivänä kesäkuuta 2014 annetuissa neuvoston päätelmissä komissiota kehoitettiin tutkimaan merisatamien valtiontukea koskevia suuntaviivoja reilun kilpailun ja vakaan sääntelykehityksen varmistamiseksi satamainvestointeja varten.

- (7) Valtaosa unionin meriliikenteestä kulkee Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1315/2013¹ perustetun Euroopan laajuisen liikenneverkon merisatamien kautta. Jotta tämän asetuksen tavoite saavutettaisiin oikeasuhteisella tavalla luomatta tarpeettomia rasitteita muille satamille, tätä asetusta olisi sovellettava Euroopan laajuisen liikenneverkon merisatamiin, joista jokaisella on merkittävä asema Euroopan liikennejärjestelmässä joko sen vuoksi, että siellä käsitellään yli 0,1 prosenttia koko EU:n tavarat- tai henkilöliikenteestä, tai koska se parantaa saarten tai syrjäseutualueiden alueellisia liikenneyhteyksiä. Tässä asetuksessa olisi kuitenkin annettava jäsenvaltioille mahdollisuus päättää, soveltavatko ne tätä asetusta kattavan verkon merisatamiin, jotka sijaitsevat syrjäisimmillä alueilla. Jäsenvaltioilla olisi myös oltava mahdollisuus ottaa käyttöön poikkeuksia, jotta ei aiheuteta kohtuutonta hallinnollista taakkaa sellaisille kattavan verkon merisatamille, joissa tämän asetuksen täysimääräinen soveltaminen ei ole perusteltua niiden vuotuisen tavaraliikennemäärän vuoksi.
- (8) Avomerellä suoritettavat luotsauspalvelut eivät suoranaisesti vaikuta satamien tehokkuuteen, koska niitä ei käytetä välittömästi satamaan saavuttaessa ja sieltä poistuttaessa, eivätkä ne sen vuoksi kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan.
- (9) Tällä asetuksella ei pitäisi millään tavoin puuttua jäsenvaltioiden merisatamiin sovellettaviin omistusoikeusjärjestelmiin, ja sen pitäisi mahdollistaa erilaiset satamarakenteet jäsenvaltioissa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1315/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi ja päätöksen N:o 661/2010/EU kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 1).

- (10) Tässä asetuksessa ei edellytetä tietynlaista merisatamien hallinnointimallia, eikä asetus vaikuta millään tavalla jäsenvaltioiden toimivaltaan tarjota unionin oikeuden mukaisesti muita kuin taloudellisia yleishyödyllisiä palveluja. Erilaiset satamien hallinnointimallit ovat mahdollisia edellyttäen, että tämän asetuksen mukaisia satamapalvelujen tarjoamisen puitteita ja rahoituksen läpinäkyvyyttä koskevia yhteisiä sääntöjä noudatetaan.
- (11) Satamapalvelujen tarjoajilla olisi oltava vapaus tarjota palvelujaan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa merisatamissa perussopimuksissa määrättyjen yleisten periaatteiden mukaisesti. Tämän vapauden harjoittamiselle olisi kuitenkin oltava mahdollista asettaa tiettyjä ehtoja.
- (12) Tällä asetuksella ei pitäisi rajoittaa sataman hallinnointielintä tai toimivaltaista viranomaista sen perustaessa maksujärjestelmäänsä, kunhan vesiliikenteenharjoittajien tai lastin omistajien maksamat satamainfrastruktuurimaksut ovat läpinäkyviä, erityisesti helposti erotettavissa ja syrjimättömiä, sekä edistävät sellaisten infrastruktuuri- ja palvelutoimintojen ylläpitoa ja kehittämistä sekä sellaisten palvelujen tarjoamista, joita tarvitaan suorittamaan tai helpottamaan kuljetustoimia satama-alueella ja kyseisiin satamiin johtavilla vesiväylillä, jotka kuuluvat sataman hallinnointielimen toimivallan piiriin.

- (13) Satamahallinnon tehokkuuden, turvallisuuden ja ympäristöystävällisyyden vuoksi sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen olisi voitava edellyttää, että satamapalvelujen tarjoajat voivat osoittaa täyttävänsä tarvittavat vähimmäisvaatimukset palvelun suorittamiseksi asianmukaisella tavalla. Kyseisten vähimmäisvaatimusten olisi koskettava ainoastaan selkeästi määriteltyjä edellytyksiä, ja niiden on oltava läpinäkyviä, objektiivisia, syrjimättömiä, oikeasuhteisia ja kyseisen satamapalvelun tarjonnan kannalta merkityksellisiä. Tämän asetuksen yleisten tavoitteiden mukaisesti vähimmäisvaatimuksilla olisi edistettävä satamapalvelujen korkeaa laatua eikä niillä saisi ottaa käyttöön markkinaesteitä.
- (14) On tärkeää, että kaikki satamapalvelujen tarjoajat voivat sataman hallinnointielimen pyynnöstä osoittaa, että ne kykenevät palvelemaan tiettyä alusten vähimmäismäärää antamalla käyttöön tarvittavan henkilöstön ja varusteet. Niiden olisi sovellettava asianmukaisia säännöksiä ja määräyksiä mukaan lukien sovellettava työoikeus ja asianmukaiset työehtosopimukset sekä asianomaista satamaa koskevat laatuvaatimukset.
- (15) Päättäessään, täyttääkö satamapalvelujen tarjoaja hyvää mainetta koskevat vaatimukset, toimivaltaisen viranomaisen tai sataman hallinnointielimen olisi otettava huomioon, onko olemassa pakottavia perusteita epäillä satamapalvelujen tarjoajan luotettavuutta, kuten tuomioita tai rangaistuksia vakavista rikoksista tai sovellettavan unionin ja kansallisen oikeuden vakavia rikkomisia.

- (16) Jäsenvaltioiden olisi voitava edellyttää sosiaali- ja työoikeuden velvoitteiden noudattamista satamapalvelujen toteuttamiseksi asianomaisessa satamassa.
- (17) Jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava komissiolle, ennen kuin ne tekevät päätöksen asettaa lippuvaatimus aluksille, joita käytetään pääasiassa hinaus- ja kiinnitystoimiin. Tällaisen päätöksen olisi oltava syrjimätön, sen olisi pohjauduttava läpinäkyviin ja objektiivisiin perusteisiin, eikä sillä saisi ottaa käyttöön kohtuuttomia markkinaesteitä.
- (18) Myönnettäessä sellaisia satamapalvelujen tarjoamisoikeuksia, joihin liittyy pakollisia vähimmäisvaatimuksia, tämän menettelyn olisi oltava läpinäkyvä, objektiivinen, syrjimätön ja oikeasuhteinen sekä mahdollistettava se, että satamapalvelujen tarjoajat voivat aloittaa satamapalvelujensa tarjoamisen oikea-aikaisesti.
- (19) Koska satamat muodostuvat maantieteellisesti rajatusta alueesta, satamapalveluiden tarjoajien määrää voidaan tietyissä tapauksissa rajoittaa maan tai ranta-alueen niukkuuden, satamainfrastruktuurin ominaispiirteiden tai satamaliikenteen luonteen vuoksi taikka sen vuoksi, että on varmistettava turvalliset, varmat tai ympäristön kannalta kestävät satamatoiminnot.
- (20) Satamapalvelujen tarjoajien lukumäärän rajoittaminen olisi perusteltava selkeillä ja objektiivisilla syillä, eikä sillä saisi ottaa käyttöön kohtuuttomia markkinaesteitä.

- (21) Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen olisi julkaistava aikomuksensa toteuttaa valintamenettely satamapalvelun tarjoamiseksi, myös internetissä ja tarvittaessa *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Tällaiseen julkaisemiseen olisi sisällyttävä tiedot valintamenettelystä, määräaika tarjousten jättämistä varten, asiaankuuluvat sopimuksen tekoperusteet sekä tiedot siitä, miten asiaankuuluvat asiakirjat, jotka tarvitaan hakemuksen laatimiseksi, ovat saatavilla.
- (22) Jotta voidaan varmistaa läpinäkyvyys ja yhdenvertainen kohtelu, sopimuksen määräykseen sen voimassaoloaikana tehdyt muutokset olisi katsottava sopimuksen uudelleen tekemiseksi silloin, kun ne tekevät sopimuksesta luonteeltaan merkittävästi erilaisen kuin alkuperäinen sopimus, ja näin ollen osoittavat osapuolten aikomuksen neuvotella uudelleen kyseisen sopimuksen keskeiset ehdot.
- (23) Tällä asetuksella ei pitäisi rajoittaa jäsenvaltioiden oikeutta asettaa satamapalveluihin liittyviä julkisen palvelun velvoitteita.
- (24) Unionissa on monenlaisia merisatamia, joissa käytetään erilaisia malleja satamapalvelujen järjestämiseksi. Siksi ei olisi asianmukaista edellyttää yhtä ainoaa mallia. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen olisi voitava rajoittaa tietyn satamapalvelun tarjoajien määrää, jos se on yhdestä tai useammasta syystä perusteltua.

- (25) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU¹ 34 artiklassa säädetään, että tiettyjen toimintojen suorittamiseksi tehtäviin hankintasopimuksiin ei sovelleta kyseistä direktiiviä, jos jäsenvaltio tai hankintayksiköt voivat osoittaa, että toiminta siinä jäsenvaltiossa, jossa se toteutetaan, on suoraan kilpailun kohteena markkinoilla, joille pääsyä ei ole rajoitettu. Tämän toteamiseksi olisi käytettävä direktiivin 2014/25/EU 35 artiklassa säädettyä menettelyä. Näin ollen jos kyseisessä menettelyssä todetaan, että jokin satama-ala tai sen osa-ala satamapalveluineen on suoraan tällaisen kilpailun kohteena, on asianmukaista, että siihen ei pitäisi soveltaa tässä asetuksessa vahvistettuja sääntöjä markkinoille pääsyn rajoittamisesta.
- (26) Jos satamapalvelujen tarjoajien lukumäärää aiotaan rajoittaa, sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen olisi julkaistava tämä etukäteen asiallisine perusteluineen, jotta asianomaiset osapuolet voivat esittää huomautuksia, paitsi jos sovelletaan kilpailtua markkinaa koskevaa poikkeusta.
- (27) Jos sataman hallinnointielin tai toimivaltainen viranomainen tarjoaa satamapalveluja itse tai sellaisen oikeudellisesti erillisen yksikön kautta, jossa se käyttää määräysvaltaa suoraan tai välillisesti, olisi toteutettava toimenpiteitä, joilla vältetään eturistiriidat ja varmistetaan oikeudenmukainen ja läpinäkyvä pääsy satamapalvelumarkkinoille, kun satamapalvelujen tarjoajien lukumäärää on rajoitettu. Tällaisiin toimenpiteisiin voisi kuulua muun muassa se, että päätöksen tekeminen satamapalvelujen tarjoajien lukumäärän rajoittamisesta annetaan sataman hallinnointielimestä tai toimivaltaisesta viranomaisesta riippumattoman asiaankuuluvan kansallisen viranomaisen tehtäväksi.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).

- (28) Jäsenvaltioiden edelleen nauttima mahdollisuus asettaa vähimmäisvaatimuksia ja rajoittaa satamapalvelujen tarjoajien lukumäärää ei saisi estää jäsenvaltioita varmistamasta, että niiden satamissa vallitsee rajoittamaton palvelujen tarjoamisen vapaus.
- (29) Satamapalvelujen tarjoajien valintamenettely ja sen tulokset olisi julkaistava, ja valintamenettelyn olisi oltava syrjimätön, läpinäkyvä ja avoin kaikille asianomaisille osapuolille.
- (30) Satamapalvelujen tarjoajien lukumäärän rajoittamiseen johtavan julkisen palvelun velvoitteiden käytön olisi perustuttava ainoastaan julkiseen etuun liittyviin syihin, jotta voitaisiin varmistaa, että asianomainen satamapalvelu on kaikkien käyttäjien saatavilla koko vuoden ajan, se on kohtuuhintainen tietyille käyttäjäryhmille, satamatoiminnot ovat turvallisia, varmoja tai ympäristön kannalta kestäviä ja että alueellinen yhteenkuuluvuus toteutuu.
- (31) Vaikka julkisen palvelun velvoitteiden määrittäminen ja asettaminen on kansallisten viranomaisten tehtävä, unionin oikeudessa tai kansallisessa oikeudessa säädettyä sataman yleistä velvoitetta ottaa syrjimättä ja esteettä vastaan kaikki satamaan saapumiseen ja kiinnittymiseen itse kykenevät alukset ei saisi pitää tätä asetusta sovellettaessa julkisen palvelun velvoitteena.

- (32) Tämän asetuksen ei tulisi estää toimivaltaisia viranomaisia myöntämästä korvausta julkisen palvelun velvoitteen täyttämiseksi toteutetuista toimista, jos tällainen korvaus on sovellettavien valtiontukisääntöjen mukaista. Kun julkisen palvelun velvoitteita voidaan pitää yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvinä palveluina, olisi varmistettava, että noudatetaan komission päätöstä 2012/21/EU¹ ja komission asetusta (EU) N:o 360/2012² sekä komission 11 päivänä tammikuuta 2012 antamaa tiedonantoa ”Julkisesta palvelusta maksettavana korvauksena myönnettävää valtiontukea koskevat Euroopan unionin puitteet”.
- (33) Jos satamapalvelun tarjoajia on useita, sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen ei tulisi syrjiä satamapalvelujen tarjoajia eikä varsinkaan suosia yritystä tai elintä, johon sillä on etuyhteys.

¹ Komission päätös 2012/21/EU, annettu 20 päivänä joulukuuta 2011, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen (EUVL L 7, 11.1.2012, s. 3).

² Komission asetusta (EU) N:o 360/2012, annettu 25 päivänä huhtikuuta 2012, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille myönnettävään vähämerkityksiseen tukeen (EUVL L 114, 26.4.2012, s. 8).

- (34) Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen olisi voitava päättää, tarjoaako se itse satamapalveluja vai uskooko se tällaisten palvelujen tarjoamisen suoraan sataman omalle toimijalle. Jos satamapalvelun tarjoajien lukumäärää on rajoitettu, sataman omien toimijoiden tarjoamien satamapalvelujen olisi rajoitettava ainoastaan siihen satamaan tai niihin satamiin, jota tai joita varten kyseiset sataman omat toimijat oli nimetty, paitsi jos sovelletaan kilpailtua markkinaa koskevaa poikkeusta.
- (35) Jäsenvaltioilla olisi oltava oikeus varmistaa satamapalveluja tarjoavien yritysten henkilöstön riittävä sosiaalisen suojelun taso. Tämä asetus ei saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden sosiaali- ja työalan sääntöjen soveltamiseen. On aiheellista selventää, että tapauksissa, joissa neuvoston direktiiviä 2001/23/EY¹ ei sovelleta, kun satamapalvelusopimuksen tekemisen seurauksena on satamapalvelujen tarjoajan vaihtuminen, sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen olisi kuitenkin voitava vaatia, että poistuvan satamapalvelujen tarjoajan oikeudet ja velvollisuudet, jotka johtuvat työsopimuksesta tai työsuhteesta ja jotka ovat olemassa päivänä, jona palveluntarjoaja vaihtuu, siirretään vastanimetylle satamapalvelujen tarjoajalle.
- (36) Kun tässä asetuksessa säädettyihin toimenpiteisiin liittyy henkilötietojen käsittely, tällainen käsittely on toteutettava sovellettavan unionin oikeuden ja erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679² mukaisesti.

¹ Neuvoston direktiivi 2001/23/EY, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2001, työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka yritys- tai liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EYVL L 82, 22.3.2001, s. 16).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (37) Satamapalvelujen kaltaisella monitahoisella ja kilpaillulla alalla henkilöstön peruskoulutus ja määräaikaiskoulutus ovat olennaisen tärkeitä palvelujen laadun varmistamiseksi sekä satamatyöntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi. Jäsenvaltioiden olisi näin ollen varmistettava, että satamapalvelujen tarjoajat antavat riittävän koulutuksen työntekijöilleen.
- (38) Useissa satamissa markkinoille pääsy myönnetään lastinkäsittely- ja matkustajapalvelujen tarjoajille julkisilla sopimuksilla. Euroopan unionin tuomioistuim on vahvistanut, että läpinäkyvyyttä ja syrjimättömyyttä koskevat periaatteet sitovat toimivaltaisia viranomaisia tällaisia sopimuksia tehtäessä. Vaikka tämän asetuksen II lukua ei olisi sovellettava lastinkäsittely- ja matkustajapalveluihin, jäsenvaltioiden olisi voitava vapaasti päättää joko II luvun säännösten soveltamisesta näihin kahteen palveluun tai lastinkäsittely- ja matkustajapalvelujen markkinoille pääsyä koskevan voimassa olevan kansallisen lainsäädäntönsä säilyttämisestä noudattaen tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistettuja pääperiaatteita.

- (39) Kansainvälisen merenkulkujärjestön päätöslauselman A.960 mukaan jokaisen luotsausalueen luotseilta vaaditaan erityistä kokemusta ja paikallistuntemusta. Lisäksi luotsaus on yleensä pakollista, ja jäsenvaltiot järjestävät tai tarjoavat sitä usein itse. Tämän lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/16/EY¹ annetaan luotseille tehtäväksi ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille ilmeisistä sääntöjenvastaisuuksista, jotka voivat haitata vesiliikenteen aluksen turvallista kulkua tai vahingoittaa meriympäristöä. Jos turvallisuusolot sen sallivat, kaikkien jäsenvaltioiden olisi myös tärkeää edistää luotsinkäyttövelvollisuuden vapautuskirjojen tai vastaavien järjestelyjen käyttöä satamien tehokkuuden parantamiseksi ja erityisesti lähimerenkulun edistämiseksi. Jotta voidaan välttää mahdolliset eturistiriidat tällaisten yleiseen etuun liittyvien toimintojen ja kaupallisten näkökohtien välillä, tämän asetuksen II lukua ei olisi sovellettava luotsaukseen. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava päättää vapaasti II luvun soveltamisesta luotsaukseen. Jos ne päättävät tehdä näin, asiasta olisi ilmoitettava komissiolle asiaankuuluvien tietojen jakelun varmistamiseksi.
- (40) Tällä asetuksella ei pitäisi puuttua jäsenvaltioiden mahdolliseen oikeuteen säännellä maksuja, jotta vältetään liian suurien maksujen periminen satamapalveluista, silloin kun satamapalvelujen markkinatilanne on sellainen, että tehokasta kilpailua ei voida saada aikaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin kilpailusääntöjen soveltamista.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/16/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, satamavaltioiden suorittamasta valvonnasta (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 57).

- (41) Julkista rahoitusta saavien merisatamien ja satamapalvelujen tarjoajien sekä viranomaisten välisten rahoitussuhteiden olisi oltava läpinäkyvät, jotta varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset ja vältetään markkinoiden vääristyminen. Tältä osin tällä asetuksella olisi laajennettava komission direktiivissä 2006/111/EY¹ säädetyt rahoitussuhteiden läpinäkyvyyssperiaatteet koskemaan myös muita vastaanottajaryhmiä, sanotun kuitenkin vaikuttamatta kyseisen direktiivin soveltamisalaan.
- (42) Tässä asetuksessa on otettava käyttöön rahoitussuhteiden läpinäkyvyyttä koskevia sääntöjä, jotta estetään satamien välinen vilpillinen kilpailu unionissa, etenkin koska Euroopan laajuisen liikenneverkon satamat voivat hakea unionin rahoitusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1316/2013² perustetusta Verkkojen Eurooppa -välineestä.
- (43) Kun sataman hallinnointielin saa julkista rahoitusta ja on samalla myös palvelun tarjoaja, on tarpeen velvoittaa se pitämään sen sataman hallinnointielimenä toteuttamia julkisesti rahoitettuja toimia koskeva kirjanpito erillään sen kilpailupohjalta toteuttamia toimia koskevasta kirjanpidosta, jotta varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset ja julkisen rahoituksen kohdentamisen ja käytön läpinäkyvyys sekä vältetään markkinoiden vääristyminen. Joka tapauksessa valtiontukisääntöjen noudattaminen olisi varmistettava.

¹ Komission direktiivi 2006/111/EY, annettu 16 päivänä marraskuuta 2006, jäsenvaltioiden ja julkisten yritysten välisten taloudellisten suhteiden avoimuudesta sekä tiettyjen yritysten taloudellisen toiminnan avoimuudesta (EUVL L 318, 17.11.2006, s. 17).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1316/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, Verkkojen Eurooppa -välineen perustamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 913/2010 muuttamisesta ja asetusten (EY) N:o 680/2007 ja (EY) N:o 67/2010 kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 129).

- (44) Läpinäkyvyyden varmistamiseksi, jos satama tai muu yksikkö tarjoaa ruoppausta satama-alueella, ruoppauksen kirjanpito olisi pidettävä erillään muiden toimien kirjanpidosta.
- (45) Komission on tärkeää ajoissa ja kaikkia asianomaisia osapuolia kuullen selvittää, mitkä satamainfrastruktuuriin tehtävät julkiset investoinnit kuuluvat komission asetuksen (EU) N:o 651/2014¹ (ryhmäpoikkeusasetus) soveltamisalaan ja mikä infrastruktuuri ei kuulu valtiontukisääntöjen soveltamisalaan, ottaen huomioon, että tietty infrastruktuuri, pääsyä koskeva ja puolustusinfrastruktuuri mukaan lukien, ei ole luonteeltaan taloudellista edellyttäen, että se on kaikkien mahdollisten käyttäjien saatavilla yhdenvertaisin ja syrjimättömin edellytyksin, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin oikeuden ja komission oikeuksien soveltamista.
- (46) Satamapalvelujen tarjoajien julkisen palvelun velvoitteiden nojalla perittäviin satamapalvelumaksuihin ja tehokkaan kilpailun ulkopuolella olevista luotsauspalveluista perittäviin maksuihin saattaa liittyä suurempi hintaväärinkäytösten riski silloin, kun on kyse monopoliasemasta. Kyseisten palvelujen osalta olisi vahvistettava järjestelyt sen varmistamiseksi, että maksut määritetään läpinäkyvällä, objektiivisella ja syrjimättömällä tavalla ja että ne ovat oikeasuhteisia tarjotun palvelun kustannukseen nähden.

¹ Komission asetukset (EU) N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 187, 26.6.2014, s. 1).

- (47) Jotta kunkin yksittäisen sataman satamainfrastruktuurimaksut olisivat tehokkaita, ne olisi määritettävä läpinäkyvällä tavalla sataman omaa liiketoimintastrategiaa ja investointisuunnitelmia ja tarvittaessa asianomaisen jäsenvaltion yleisen satamapolitiikan puitteissa määritettyjä yleisiä vaatimuksia noudattaen.
- (48) Tällä asetuksella ei olisi puututtava satamien ja niiden asiakkaiden mahdollisiin oikeuksiin sopia kaupallisesti luottamuksellisista alennuksista. Tämän asetuksen tarkoituksena ei ole edellyttää tällaisten alennusten julkistamista yleisölle tai kolmansille osapuolille. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen olisi kuitenkin vähintään julkistettava vakiomaksut ennen hintojen eriyttämistä.
- (49) Satamainfrastruktuurimaksujen vaihtelu olisi sallittava lähimerenkulun edistämiseksi ja sellaisten vesiliikenteen alusten houkuttelemiseksi, joiden kuljetusten, erityisesti offshore- tai onshore-merikuljetusten, ympäristötehokkuus, energiatehokkuus tai hiilitehokkuus on keskiarvoa parempi. Tämän tulisi edistää ympäristö- ja ilmastonmuutospolitiikan tavoitteiden saavuttamista sekä sataman ja sitä ympäröivien alueiden kestävä kehitystä, erityisesti koska satamassa käyvien ja siellä pysyvien vesiliikenteen alusten ympäristöjalanjälki pienenee.

- (50) Satamainfrastruktuurimaksujen vaihtelusta voi johtua, että eräiden käyttäjäryhmien osalta maksut asetetaan nolleen, sataman taloudellisen strategian, sataman maankäyttöpolitiikan tai sataman kaupallisten käytänteiden sekä tarvittaessa asianomaisen jäsenvaltion yleisen satamapolitiikan mukaan. Tällaisiin käyttäjäryhmiin voivat kuulua muun muassa sairaalalaivat, tieteellistä, kulttuuri- tai humanitaarista tehtävää suorittavat alukset, hinaajat ja sataman uiva palvelukalusto.
- (51) Komission olisi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa laadittava vapaaehtoista ympäristömaksua varten alusten yhteisiä luokitteluperusteita koskevat, kansainväliset normit huomioon ottavat ohjeet.
- (52) Olisi varmistettava, että sataman käyttäjiä ja muita sidosryhmiä kuullaan keskeisistä kysymyksistä, jotka liittyvät sataman vakaaseen kehittämiseen sekä sen maksupolitiikkaan, suorituskykyyn ja valmiuteen houkutella ja synnyttää taloudellista toimintaa. Tällaisiin keskeisiin kysymyksiin kuuluvat satama-alueen satamapalvelujen koordinointi sekä sisämaayhteyksien tehokkuus, satamien hallintomenettelyjen tehokkuus ja ympäristökysymykset. Tällaisten kuulemisten ei kuitenkaan pitäisi rajoittaa näitä kysymyksiä koskevaa muuta erityistä toimivaltaa eikä jäsenvaltioiden mahdollisuutta järjestää tällaisia kuulemisia kansallisella tasolla. Sataman hallinnointielimen tulisi etenkin kuulla sataman käyttäjiä ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä sataman kehittämissuunnitelmista.
- (53) Tämän asetuksen asianmukaisen ja tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi huolehdittava siitä, että valitusten käsittelyä varten on käytössä tehokas menettely.

- (54) Jäsenvaltioiden viranomaisten olisi tehtävä yhteistyötä käsiteltäessä valituksia riidoissa, joiden osapuolet ovat sijoittautuneet eri jäsenvaltioihin, ja vaihdettava yleisiä tietoja valitusten käsittelystä tämän asetuksen yhdenmukaisen soveltamisen helpottamiseksi.
- (55) Jäsenvaltiot eivät voi eurooppalaisen ulottuvuuden tai satamien ja niihin liittyvän meriliiketoiminnan kansainvälisen ja rajatylittävän luonteen vuoksi riittäväällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli varmistaa satamapalvelujen tarjoamisen puitteita sekä kaikkiin Euroopan laajuisen liikenneverkon merisatamiin tarvittavia investointeja houkuttelevia asianmukaisia puitteita, vaan ne voidaan Euroopan tason tasavertaisten toimintaedellytysten varmistamiseksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

- (56) EU:n satama-alan alakohtainen neuvottelukomitea tarjoaa työmarkkinaosapuolille puitteet kehittää yhteistä lähestymistapaa sosiaalisiin haasteisiin, jotka liittyvät satamien työmarkkinasuhteisiin, mukaan lukien työolot, terveys- ja turvallisuuskysymykset, koulutusvaatimukset ja ammattipätevyys. Näitä puitteita olisi kehitettävä ottaen erityisesti huomioon markkinapohjainen ja teknologinen kehitys, ja sen olisi edistettävä alan houkuttelevuutta nuorten työntekijöiden ja naispuolisten työntekijöiden keskuudessa, ottaen huomioon, että on tärkeää turvata Euroopan merisatamien kilpailukyky ja edistää hyviä työoloja. EU:n satama-alan alakohtaista neuvottelukomiteaa pyydetään, työmarkkinaosapuolten autonomiaa täysin kunnioittaen ja ottaen huomioon teknologian kehitys ja edistys kuljetuslogistiikassa, laatimaan koulutusvaatimusten kehittämistä koskevia suuntaviivoja onnettomuuksien estämiseksi työpaikalla ja satamatyöntekijöiden terveyden ja turvallisuuden korkeimman tason varmistamiseksi. Työmarkkinaosapuolten olisi myös tarkasteltava merisatamien työn organisointia koskevia erilaisia malleja, joilla varmistetaan laadukkaat työpaikat ja turvalliset työolot ja joissa otetaan huomioon vaihtelut satamatyön kysynnässä. On tärkeää, että komissio tukee ja helpottaa EU:n satama-alan alakohtaisen neuvottelukomitean työtä.
- (57) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

Kohde, soveltamisala ja määritelmät

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan
 - a) satamapalvelujen tarjoamisen puitteet;
 - b) rahoituksen läpinäkyvyyttä sekä satamapalvelu- ja satamainfrastruktuurimaksuja koskevat yhteiset säännöt.
2. Tätä asetusta sovelletaan joko satama-alueella taikka satamaan johtavilla vesiväylillä tapahtuvaan seuraavien satamapalveluryhmien, jäljempänä 'satamapalvelut', tarjoamiseen:
 - a) tankkaus;
 - b) lastin käsittely;
 - c) kiinnitys;
 - d) matkustajapalvelut;
 - e) aluksella syntyvän jätteen ja lastijäämien keräys;
 - f) luotsaus; ja
 - g) hinaus.

3. Jäljempänä olevaa 11 artiklan 2 kohtaa sovelletaan myös ruoppaukseen.
4. Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin asetuksen (EU) N:o 1315/2013 liitteessä II lueteltuihin Euroopan laajuisen liikenneverkon merisatamiin.
5. Jäsenvaltiot voivat päättää olla soveltamatta tätä asetusta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 349 artiklassa tarkoitetuilla syrjäisimmillä alueilla sijaitseviin kattavan verkon merisatamiin. Kun jäsenvaltiot päättävät olla soveltamatta tätä asetusta tällaisiin merisatamiin, niiden on ilmoitettava tällaisesta päätöksestä komissiolle.
6. Jäsenvaltiot voivat soveltaa tätä asetusta myös muihin merisatamiin. Kun jäsenvaltiot päättävät soveltaa tätä asetusta muihin merisatamiin, niiden on ilmoitettava päätöksestään komissiolle.
7. Tämä asetusta ei rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2014/23/EU¹ ja 2014/24/EU² eikä direktiivin 2014/25/EU soveltamista.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

2 artikla
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'tankkauksella' vesiliikenteen aluksen täydentämistä kiinteällä, nestemäisellä tai kaasumaisella polttoaineella tai muulla energialähteellä, jota käytetään vesiliikenteen aluksen käyttövoimana sekä yleiseen ja erityiseen energian saantiin aluksella sen ollessa laiturissa;
- 2) 'lastinkäsittelyllä' lastin järjestämistä ja käsittelyä sitä kuljettavan vesiliikenteen aluksen ja rannan välillä lastin tuomiseksi, viemiseksi tai kauttakuljettamiseksi, mukaan lukien lastin kuljettamiseen suoranaisesti liittyvä lastin prosessointi, sidonta, sidonnan avaaminen, ahtaaminen, kuljetus ja väliaikainen varastointi asiaankuuluvassa lastinkäsittelyterminaalissa, mutta pois lukien, jolleivät jäsenvaltiot toisin päättä, lastiin liittyvä varastointi, purkaminen, jälleenpakkaaminen tai muut arvoa lisäävät palvelut;
- 3) 'toimivaltaisella viranomaisella' julkista tai yksityistä elintä, jolla on oikeus paikallisen, alueellisen tai kansallisen tason puolesta toteuttaa kansallisen oikeuden tai kansallisten välineiden nojalla satamatoimintojen organisointiin ja hallinnointiin liittyviä toimia yhdessä sataman hallinnointielimen kanssa tai sen sijasta;

- 4) 'ruoppauksella' hiekan, sedimentin tai muiden aineiden poistamista satamaan johtavan vesiväylän pohjasta tai sataman hallinnointielimen toimivallan piiriin kuuluvalla satama-alueella, mukaan lukien poistettujen aineiden loppukäsittely, vesiliikenteen alusten satamaan pääsyn mahdollistamiseksi; ruoppaukseen kuuluu sekä alkuperäinen poisto (varsinainen ruoppaus) että kunnossapitoruoppaus vesiväylän pitämiseksi purjehduskelpoisena, mutta se ei ole käyttäjälle tarjottava satamapalvelu;
- 5) 'sataman hallinnointielimellä' julkista tai yksityistä elintä, jonka tavoitteena on kansallisen oikeuden tai kansallisten välineiden nojalla hallinnoida ja hoitaa tai joka on kansallisen oikeuden tai kansallisten välineiden nojalla valtuutettu hallinnoimaan ja hoitamaan, mahdollisten muiden tehtävien yhteydessä, paikallisesti satamainfrastruktuuria sekä yhtä tai useampaa seuraavista tehtävistä asianomaisessa satamassa: satamaliikenteen koordinointi, satamaliikenteen hoitaminen, asianomaisen sataman toimijoiden toiminnan koordinointi ja asianomaisen sataman toimijoiden toiminnan valvonta;
- 6) 'kiinnityksellä' vesiliikenteen aluksen turvallista toimintaa satamassa tai satamaan johtavalla vesiväylällä varten tarvittavia kiinnittämis- ja irrottamispalveluja, mukaan lukien siirtäminen laiturin viertä pitkin;

- 7) 'matkustajapalveluilla' matkustajien, heidän matkatavaroidensa ja ajoneuvojensa organisointia ja käsittelyä matkustajia kuljettavan vesiliikenteen aluksen ja rannan välillä, henkilötietojen käsittelyä ja matkustajien kuljettamista asiaankuuluvan matkustajaterminaalin sisällä;
- 8) 'luotsauksella' luotsin tai luotsiaseman suorittamaa vesiliikenteen aluksen ohjaamispalvelua aluksen saattamiseksi satamaan tai pois sieltä turvallisesti satamaan johtavaa vesiväylää pitkin tai aluksen turvallista navigointia varten satama-alueella;
- 9) 'satamainfrastruktuurimaksulla' maksua, jonka kantaminen tuo sataman hallinnointielimelle tai toimivaltaiselle viranomaiselle suoraa tai välillistä hyötyä, infrastruktuurin, laitteiden ja palvelujen, kuten asianomaiseen satamaan johtavan vesiväylän, käytöstä sekä matkustajien ja lastin käsittelypalvelujen saatavuudesta, lukuun ottamatta kuitenkaan maanvuokria ja maksuja, joilla on vastaavat vaikutukset;
- 10) 'aluksella syntyvän jätteen ja lastijäämien keräyksellä' aluksella syntyvän jätteen tai lastijäämien vastaanottamista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2000/59/EY¹ määriteltyihin kiinnitettyihin, kelluviin tai liikkuviin laitteisiin, jotka pystyvät ottamaan vastaan aluksella syntyvää jätettä tai lastijäämiä;
- 11) 'satamapalvelumaksulla' satamapalvelujen tarjoajan hyväksi kannettavaa maksua, jonka maksavat palvelun käyttäjät;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/59/EY, annettu 27 päivänä marraskuuta 2000, aluksella syntyvän jätteen ja lastijäämien vastaanottolaitteista satamissa (EYVL L 332, 28.12.2000, s. 81).

- 12) 'satamapalvelusopimuksella' virallista ja oikeudellisesti sitovaa satamapalvelujen tarjoajan ja sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen välistä sopimusta tai oikeudellisilta vaikutuksiltaan vastaavaa asiakirjaa, jonka kohteena on yhden tai useamman satamapalvelun tarjoaminen, tämän kuitenkin rajoittamatta satamapalvelujen tarjoajien nimeämiseen liittyviä mahdollisuuksia;
- 13) 'satamapalvelujen tarjoajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa tai haluaa tarjota korvausta vastaan yhden tai useamman ryhmän satamapalveluja;
- 14) 'julkisen palvelun velvoitteella' vaatimusta, joka on määritelty tai määrätty sellaisten yleishyödyllisten satamapalvelujen tai -toimintojen tarjoamisen varmistamiseksi, joita toimija ei omien taloudellisten etujensa vuoksi ottaisi hoitaakseen tai ei hoitaisi samassa laajuudessa tai samoin ehdoin;
- 15) 'lähimerenkululla' lastin ja matkustajien kuljettamista meriteitse maantieteellisessä Euroopassa sijaitsevien satamien välillä tai näiden satamien ja sellaisissa Euroopan ulkopuolisissa maissa sijaitsevien satamien välillä, joilla on rantaviivaa Eurooppaan rajautuvissa sisämerissä;
- 16) 'merisatamalla' maa- ja vesialuetta, joka muodostuu sellaisesta infrastruktuurista ja sellaisista varusteista, että kyseisellä alueella voidaan pääasiallisesti ottaa vastaan vesiliikenteen aluksia, lastata ja purkaa ne, varastoida tavaroita, vastaanottaa ja toimittaa tavaroita sekä ottaa aluksiin matkustajia, miehistöä ja muita henkilöitä ja laskea heitä maihin, sekä kaikkea muuta liikenteenharjoittajien satama-alueella tarvitsemaa infrastruktuuria;

- 17) 'hinauksella' apua, jota hinaaja antaa vesiliikenteen aluksen ohjailua varten aluksen saattamiseksi satamaan tai poistamiseksi sieltä turvallisesti tai aluksen turvallista navigointia varten satama-alueella;
- 18) 'satamaan johtavalla vesiväylällä' vesitse avomereltä satamaan johtavia yhteyksiä, kuten lähestymisväyliä, kulkuväyliä, jokia, merikanavia ja vuonoja, jos tällainen vesiväylä kuuluu sataman hallinnointielimen toimivallan piiriin.

II LUKU

Satamapalvelujen tarjoaminen

3 artikla

Satamapalvelujen organisointi

1. Merisatamissa tapahtuvaa satamapalvelujen tarjoamista koskeville markkinoille pääsyyn voidaan tämän asetuksen mukaisesti soveltaa:
- a) satamapalvelujen tarjoamisen vähimmäisvaatimuksia;
 - b) palveluntarjoajien lukumäärän rajoittamista;
 - c) julkisen palvelun velvoitteita;
 - d) sataman omiin toimijoihin liittyviä rajoituksia.

2. Jäsenvaltiot voivat päättää kansallisessa lainsäädännössään olla asettamatta mitään 1 kohdassa tarkoitettuja ehtoja yhdelle tai useammalle satamapalveluryhmälle.
3. Sataman tiloihin, laitteisiin ja varusteisiin pääsyn ehtojen on oltava oikeudenmukaisia, kohtuullisia ja syrjimättömiä.

4 artikla

Satamapalvelujen tarjoamisen vähimmäisvaatimukset

1. Sataman hallinnointielin tai toimivaltainen viranomainen voi edellyttää, että satamapalvelujen tarjoajien, myös alihankkijoiden, on noudatettava vähimmäisvaatimuksia asianomaisen satamapalvelun suorittamiseksi.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut vähimmäisvaatimukset voivat koskea ainoastaan seuraavia:
 - a) satamapalvelujen tarjoajan tai sen henkilöstön ammattipätevyys taikka satamapalvelujen tarjoajan toimintoja tosiasiallisesti ja jatkuvasti hallinnoivien luonnollisten henkilöiden ammattipätevyys;
 - b) satamapalvelujen tarjoajan taloudelliset valmiudet;
 - c) varusteet, jotka tarvitaan asiaankuuluvan satamapalvelun tarjoamiseksi tavanomaisissa ja turvallisissa oloissa, ja valmius pitää nämä varusteet vaaditulla tasolla;

- d) asianomaisen satamapalvelun saatavuus kaikille käyttäjille, kaikissa laitureissa ja keskeytyksittä, koko vuorokauden ajan kautta vuoden;
- e) meriturvallisuutta taikka sataman tai sen tuloväylien, laitteiden, varusteiden sekä työntekijöiden ja muiden henkilöiden turvallisuutta ja turvatoimia koskevien vaatimusten noudattaminen;
- f) paikallisten, kansallisten, unionin ja kansainvälisten ympäristövaatimusten noudattaminen;
- g) sosiaali- ja työoikeuden niiden velvoitteiden noudattaminen, joita sovelletaan asianomaisessa satamajäsenvaltiossa, mukaan lukien sovellettavien työehtosopimusten ehdot, miehitysvaatimukset ja merenkulkijoiden työaikoja ja lepoaikoja koskevat vaatimukset, sekä työsuojelutarkastuksiin sovellettavien sääntöjen noudattaminen;
- h) satamapalvelujen tarjoajan hyvä maine, sellaisena kuin se määritellään sovellettavan hyvää mainetta koskevan kansallisen oikeuden mukaisesti, ottaen huomioon mitkä tahansa pakottavat perusteet epäillä satamapalvelujen tarjoajan luotettavuutta.

3. Jos jäsenvaltio katsoo tarpeelliseksi asettaa lippuvaatimuksen varmistaakseen, että pääasiassa hinaus- tai kiinnitystoimiin sen alueella sijaitsevista satamissa käytettävät vesiliikenteen alukset noudattavat kaikilta osin 2 kohdan g alakohtaa, sen on ilmoitettava komissiolle päätöksestään ennen sopimusta koskevan ilmoituksen julkaisemista tai, jos sopimusta koskevaa ilmoitusta ei anneta, ennen lippuvaatimuksen asettamista, sanotun kuitenkin rajoittamatta 4 kohdan soveltamista.
4. Vähimmäisvaatimuksia koskevat seuraavat:
 - a) niiden on oltava läpinäkyviä, objektiivisia, syrjimättömiä ja oikeasuhteisia sekä merkityksellisiä asianomaisen satamapalvelun ryhmän ja luonteen kannalta;
 - b) niitä on noudatettava, kunnes oikeus tarjota satamapalvelua päättyy.
5. Jos vähimmäisvaatimukseen kuuluu erityinen paikallistuntemus, sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että tietoa on riittävästi saatavilla läpinäkyvin ja syrjimättömin ehdoin.
6. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava 2 kohdassa tarkoitetut vähimmäisvaatimukset sekä menettely, jolla myönnetään oikeus tarjota satamapalveluja näitä vaatimuksia noudattaen viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [24 kuukautta tämän asetuksen voimaantulosta] tai, jos vähimmäisvaatimusten soveltaminen alkaa mainitun päivän jälkeen, viimeistään kolme kuukautta ennen päivää, josta kyseisten vaatimusten soveltaminen alkaa. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava etukäteen satamapalvelujen tarjoajille arviointiperusteisiin ja menettelyyn tehtävistä mahdollisista muutoksista.
7. Tämän artiklan soveltaminen ei rajoita 7 artiklan soveltamista.

5 artikla

Menettely vähimmäisvaatimusten noudattamisen varmistamiseksi

1. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on kohdeltava satamapalvelujen tarjoajia läpinäkyvästi, objektiivisesti, syrjimättömästi ja oikeasuhteisesti.
2. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on myönnettävä tai evättävä oikeus tarjota satamapalveluja 4 artiklan mukaisesti vahvistettujen vähimmäisvaatimusten perusteella kohtuullisen ajan kuluessa ja joka tapauksessa neljän kuukauden kuluessa tällaisen oikeuden myöntämistä koskevan pyynnön ja tarpeellisten asiakirjojen vastaanottamisesta.
3. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen päättämä epääminen on perusteltava asianmukaisesti 4 artiklan 2 kohdan vähimmäisvaatimusten pohjalta.
4. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen päättämä satamapalvelun tarjoamisoikeuden rajoittaminen tai lopettaminen on perusteltava asianmukaisesti ja sen on oltava 1 kohdan mukainen.

6 artikla

Satamapalvelujen tarjoajien lukumäärän rajoittaminen

1. Sataman hallinnointielin tai toimivaltainen viranomainen voi rajoittaa satamapalvelujen tarjoajien lukumäärää jonkin satamapalvelun osalta yhdestä tai useammasta seuraavasta syystä johtuen:
 - a) maan tai ranta-alueen niukkuus tai varattu käyttötarkoitus, edellyttäen, että rajoittaminen on niiden päätösten tai suunnitelmien mukaista, jotka sataman hallinnointielin ja soveltuvien osin jotkin muut kansallisen oikeuden mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset ovat hyväksyneet;
 - b) tällaisen rajoituksen puuttuminen haittaa 7 artiklassa säädettyjen julkisen palvelun velvoitteiden suorittamista, myös silloin kun tällainen puuttuminen johtaa tällaisten velvoitteiden suorittamiseen liittyviin kohtuuttomiin kustannuksiin sataman hallinnointielimelle tai toimivaltaiselle viranomaiselle taikka sataman käyttäjille;
 - c) tällaisen rajoituksen puuttuminen on vastoin tarvetta varmistaa turvallisia, varmoja ja ympäristön kannalta kestäviä satamatoimintoja;
 - d) satamainfrastruktuurin ominaispiirteet tai satamaliikenteen luonne eivät mahdollista useiden satamapalvelujen tarjoajien toimintoja satamassa;

e) jos direktiivin 2014/25/EU 35 artiklan mukaisesti on todettu, että jäsenvaltiossa jokin satama-ala tai sen osa-ala satamapalveluineen toteuttaa toimintaa, joka on suoraan kilpailun kohteena kyseisen direktiivin 34 artiklan mukaisesti. Tällaisissa tapauksissa ei sovelleta tämän artiklan 2 ja 3 kohtaa.

2. Antaakseen kaikille asianomaisille osapuolille mahdollisuuden esittää kohtuullisen ajan kuluessa huomautuksia, sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava 1 kohdan mukainen ehdotus rajoittaa satamapalvelujen tarjoajien lukumäärää perusteluineen vähintään kolme kuukautta ennen satamapalvelujen tarjoajien lukumäärän rajoittamista koskevan päätöksen tekemistä.
3. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava tehty päätös satamapalvelujen tarjoajien lukumäärän rajoittamisesta.
4. Kun sataman hallinnointielin tai toimivaltainen viranomainen päättää satamapalvelun tarjoajien lukumäärän rajoittamisesta, sen on noudatettava valintamenettelyä, jonka on oltava avoin kaikille asianomaisille osapuolille, syrjimätön ja läpinäkyvä. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava tiedot tarjottavasta satamapalvelusta ja valintamenettelystä sekä varmistettava, että kaikki olennaiset tiedot, jotka ovat tarpeen kaikkien asianomaisten osapuolten hakemusten laatimiseksi, ovat tosiasiallisesti niiden saatavilla. Asianomaisille osapuolille on annettava riittävän pitkä aika tarkoituksenmukaisen arvioinnin tekemiseen ja hakemustensa laatimiseen. Tavanomaisissa olosuhteissa tällaisen ajan on oltava vähintään 30 päivää.

5. Edellä olevaa 4 kohtaa ei sovelleta tämän artiklan 1 kohdan e alakohdassa ja 7 kohdassa sekä 8 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa.
6. Kun sataman hallinnointielin tai toimivaltainen viranomainen tarjoaa satamapalveluja joko itse tai sellaisen oikeudellisesti erillisen yksikön kautta, jossa se käyttää määräysvaltaa suoraan tai välillisesti, asianomaisen jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet eturistiriitojen välttämiseksi. Jos tällaisia toimenpiteitä ei toteuteta, palveluntarjoajia on oltava vähintään kaksi, ellei yksi tai useampi 1 kohdassa luetelluista syistä puolla satamapalvelujen tarjoajien lukumäärän rajoittamista yhteen palveluntarjoajaan.
7. Jäsenvaltiot voivat antaa sellaisille niiden kattavan verkon satamille, jotka eivät täytä asetuksen (EU) N:o 1315/2013 20 artiklan 2 kohdan b alakohdan vaatimuksia, oikeuden rajoittaa palveluntarjoajien lukumäärää tietyn satamapalvelun osalta. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisesta päätöksestä komissiolle.

7 artikla

Julkisen palvelun velvoitteet

1. Jäsenvaltiot voivat päättää asettaa satamapalveluihin liittyviä julkisen palvelun velvoitteita satamapalvelujen palveluntarjoajille ja voivat antaa sataman hallinnointielimelle tai toimivaltaiselle viranomaiselle oikeuden asettaa tällaisia velvoitteita, varmistaakseen vähintään yhden seuraavista:
 - a) satamapalvelu on saatavilla kaikille sataman käyttäjille kaikissa laitureissa keskeytyksettä koko vuorokauden ajan kautta vuoden;
 - b) palvelu on kaikkien käyttäjien saatavilla yhtäläisin edellytyksin;
 - c) palvelu on kohtuuhintainen tietyille käyttäjäryhmille;
 - d) satamatoiminnot ovat turvallisia, varmoja tai ympäristön kannalta kestäviä;
 - e) yleisölle tarjotaan riittävät liikennepalvelut; ja
 - f) alueellinen yhteenkuuluvuus.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut julkisen palvelun velvoitteet on määriteltävä selkeästi, läpinäkyvästi, syrjimättömästi ja varmennettavasti, ja niillä on taattava tasapuolinen pääsy kaikille unioniin sijoittautuneille satamapalvelujen tarjoajille.

3. Jos jäsenvaltio päättää asettaa julkisen palvelun velvoitteita samaa palvelua varten sen kaikissa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa merisatamissa, sen on ilmoitettava nämä velvoitteet komissiolle.
4. Jos sellaiset satamapalvelut keskeytyvät, joille on asetettu julkisen palvelun velvoitteita, tai kun tällainen tilanne on vaarassa syntyä välittömästi, sataman hallinnointielin tai toimivaltainen viranomainen voi toteuttaa hätätoimenpiteen. Hätätoimenpiteenä palvelu voidaan siirtää suoraan toiselle palveluntarjoajalle enintään kahden vuoden ajaksi. Kyseisenä aikana sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on joko käynnistettävä uusi menettely satamapalvelujen tarjoajan valitsemiseksi tai sovellettava 8 artiklaa. Kansallisen oikeuden mukaisesti tapahtuvaa työtaistelutoimea ei katsota sellaiseksi satamapalvelujen keskeytymiseksi, jonka vuoksi voidaan toteuttaa hätätoimenpide.

8 artikla

Sataman oma toimija

1. Sataman hallinnointielin tai toimivaltainen viranomainen voi päättää tarjota satamapalvelun joko itse tai sellaisen oikeudellisesti erillisen yksikön kautta, jossa se käyttää vastaavantasoisista määräysvaltaa kuin omissa osastoissaan, edellyttäen, että 4 artiklaa sovelletaan tasapuolisesti kaikkiin kyseistä satamapalvelua tarjoaviin toimijoihin, sanotun kuitenkin rajoittamatta 6 artiklan 6 kohdan soveltamista. Tällaisessa tapauksessa satamapalvelujen tarjoajaa on pidettävä tätä asetusta sovellettaessa sataman omana toimijana.

2. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on katsottava käyttävän vastaavantasosta määräysvaltaa oikeudellisesti erillisessä yksikössä kuin omissa osastoissaan ainoastaan, jos sillä on ratkaiseva vaikutusvalta kyseisen oikeushenkilön strategiaan tavoitteisiin ja merkittäviin päätöksiin.
3. Edellä 6 artiklan 1 kohdan a–d alakohdassa säädetyissä tapauksissa sataman oma toimija saa suorittaa sille osoitetun satamapalvelun ainoastaan satamassa tai satamissa, joissa sille on annettu oikeus tarjota satamapalvelua.

9 artikla

Työntekijöiden oikeuksien turvaaminen

1. Tämä asetus ei vaikuta jäsenvaltioiden sosiaali- ja työalan sääntöjen soveltamiseen.
2. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on edellytettävä nimettyä satamapalvelujen tarjoajaa järjestämään henkilöstölle sosiaali- ja työoikeuden sovellettavien velvollisuuksien mukaiset työolot ja noudattamaan unionin oikeuden, kansallisen oikeuden tai työehtosopimusten mukaisia sosiaalisia standardeja, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin ja kansallisen oikeuden, mukaan lukien sovellettavat työmarkkinaosapuolten väliset työehtosopimukset, soveltamista.

3. Kun kyseessä on käyttöoikeussopimuksen tai hankintasopimuksen tekemisestä johtuva satamapalvelujen tarjoajan vaihtuminen, sataman hallinnointielin tai toimivaltainen viranomainen voi vaatia, että poistuvan satamapalvelujen tarjoajan oikeudet ja velvollisuudet, jotka johtuvat työsopimuksesta tai työsuhteesta, sellaisina kuin ne määritellään kansallisessa oikeudessa, ja jotka ovat olemassa päivänä, jona palveluntarjoaja vaihtuu, siirretään vastanimetylle satamapalvelujen tarjoajalle. Tällaisessa tapauksessa poistuvan satamapalvelujen tarjoajan aikaisemmin palkkaamalle henkilöstölle myönnetään samat oikeudet, jotka se olisi saanut direktiivissä 2001/23/EY tarkoitetun yrityksen luovutuksen perusteella.
4. Kun satamapalvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuu henkilöstön siirto, tarjouskilpailuasiakirjoissa ja satamapalvelusopimuksissa on lueteltava asianomainen henkilöstö ja annettava läpinäkyvästi yksityiskohdat sen sopimukseen perustuvista oikeuksista sekä edellytyksistä, joilla työntekijöiden katsotaan olevan yhteydessä satamapalveluihin.

10 artikla

Poikkeukset

1. Tätä lukua ja 21 artiklaa ei sovelleta lastinkäsittelyyn, matkustajapalveluihin eikä luotsaukseen.
2. Jäsenvaltiot voivat päättää soveltaa tätä lukua ja 21 artiklaa luotsaukseen. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisesta päätöksestä komissiolle.

III LUKU

Rahoituksen läpinäkyvyys ja autonomia

11 artikla

Rahoitussuhteiden läpinäkyvyys

1. Viranomaisten ja julkista rahoitusta saavan sataman hallinnointielimen tai muun sen puolesta satamapalveluja tarjoavan yksikön väliset rahoitussuhteet on ilmaistava kirjanpitojärjestelmässä läpinäkyvällä tavalla, jotta seuraavat seikat käyvät selkeästi ilmi:
 - a) viranomaisten asianomaisen sataman hallinnointielimille suoraan myöntämä julkinen rahoitus;
 - b) viranomaisten julkisten yritysten tai julkisten rahoituslaitosten välityksellä myöntämä julkinen rahoitus; ja
 - c) tällaisen julkisen rahoituksen käyttötarkoitus.
2. Jos julkista rahoitusta saava sataman hallinnointielin tarjoaa satamapalveluja tai ruoppausta itse tai jos muu yksikkö tarjoaa tällaisia palveluja sen puolesta, sen on pidettävä tämän julkista rahoitusta saavan satamapalvelun tai ruoppauksen kirjanpito erillään sen muiden toimien kirjanpidosta siten, että
 - a) kaikki menot ja tulot on sidottu tai kohdennettu oikein johdonmukaisesti sovellettavia ja objektiivisesti perusteltuja kustannuslaskentaperiaatteita noudattaen; ja
 - b) kustannuslaskentaperiaatteet, joiden mukaisesti erillistä kirjanpitoa pidetään, on ilmaistu selkeästi.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun julkiseen rahoitukseen kuuluvat oman pääoman ehtoinen rahoitus ja oman pääoman luonteinen rahoitus, avustukset, joita ei tarvitse maksaa takaisin, avustukset, jotka on maksettava takaisin vain tietyissä olosuhteissa, lainat, mukaan lukien tililuotot ja pääomanlisäysten ennakot, viranomaisten sataman hallinnointielimelle antamat takaukset ja muut julkisen rahoitustuen muodot.
4. Sataman hallinnointielimen tai muun sen puolesta satamapalveluja tarjoavan yksikön on säilytettävä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen rahoitussuhteita koskevat tiedot viiden vuoden ajan sen tilivuoden päättymisestä, jota tiedot koskevat.
5. Sataman hallinnointielimen tai muun sen puolesta satamapalveluja tarjoavan yksikön on virallisen valituksen tapahtuessa ja pyynnöstä pidettävä asianomaisen jäsenvaltion asiaankuuluvan viranomaisen saatavilla 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi kaikki mahdolliset lisätiedot, joita se pitää tarpeellisina tehdä perinpohjaisen arvion toimitetuista tiedoista ja arvioidakseen tämän asetuksen noudattamista kilpailusääntöjen mukaisesti. Asiaankuuluvan viranomaisen on pyynnöstä pidettävä tiedot komission saatavilla. Nämä tiedot on toimitettava kolmen kuukauden kuluessa pyynnön päivämäärästä.
6. Kun sataman hallinnointielin tai muu sen puolesta satamapalveluja tarjoava yksikkö ei ole saanut julkista rahoitusta edellisinä tilivuosina mutta alkaa saada julkista rahoitusta, sen on sovellettava 1 ja 2 kohtaa sitä tilivuotta seuraavasta tilivuodesta alkaen, jona julkinen rahoitus maksettiin.
7. Kun julkinen rahoitus maksetaan korvauksena julkisen palvelun velvoitteesta, se on esitettävä erillään asiaankuuluvassa kirjanpidossa eikä sitä voida siirtää muuhun palveluun eikä liiketoimintaan.

8. Jäsenvaltiot voivat päättää, että tämän artiklan 2 kohtaa ei sovelleta niiden sellaisiin kattavan verkon satamiin, jotka eivät täytä asetuksen (EU) N:o 1315/2013 20 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädettyjä vaatimuksia, jos siitä aiheutuu kohtuuttomia hallinnollisia rasitteita, edellyttäen, että mahdollinen julkinen rahoitus ja sen käyttö satamapalvelujen tarjonnassa pysyy kirjanpitojärjestelmässä täysin läpinäkyvänä. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisesta päätöksestä etukäteen komissiolle.

12 artikla

Satamapalvelumaksut

1. Sataman oman toimijan julkisen palvelun velvoitteen nojalla tarjoamista palveluista perittävät maksut, tehokkaan kilpailun ulkopuolella olevista luotsauspalveluista perittävät maksut ja 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen satamapalvelujen tarjoajien perimät maksut on määritettävä läpinäkyvällä, objektiivisella ja syrjimättömällä tavalla, ja niiden on oltava oikeasuhteisia tarjotun palvelun kustannukseen nähden.
2. Satamapalvelumaksut voidaan sisällyttää muihin maksuihin, kuten satamainfrastruktuurimaksuihin. Tässä tapauksessa satamapalvelujen tarjoajan ja soveltuvin osin sataman hallinnointielimen on varmistettava, että satamapalvelun käyttäjä voi helposti erottaa satamapalvelumaksun määrän.
3. Satamapalvelujen tarjoajan on virallisen valituksen tapahtuessa ja pyynnöstä pidettävä asianomaisen jäsenvaltion asiaankuuluvan viranomaisen saatavilla tiedot siitä, mitkä ovat 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvien satamapalvelumaksujen rakenteen ja tason määrittämisen perusteet.

13 artikla

Satamainfrastruktuurimaksut

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että satamainfrastruktuurimaksu peritään. Tämä ei estä satamainfrastruktuuria käyttäviä satamapalvelujen tarjoajia perimästä satamapalvelumaksuja.
2. Satamainfrastruktuurimaksut voidaan sisällyttää muihin maksuihin, kuten satamapalvelumaksuihin. Tässä tapauksessa sataman hallinnointielimen on varmistettava, että satamainfrastruktuurin käyttäjä voi helposti erottaa satamainfrastruktuurimaksun määrän.
3. Tehokkaan infrastruktuurimaksujärjestelmän edistämiseksi satamainfrastruktuurimaksujen rakenne ja taso on määritettävä sataman oman liiketoimintastrategian ja investointisuunnitelmien mukaisesti, ja niiden on oltava kilpailusääntöjen mukaiset. Tällaisten maksujen on tarvittaessa oltava myös asianomaisen jäsenvaltion yleisen satamapolitiikan puitteissa määritettyjen yleisten vaatimusten mukaiset.

4. Satamainfrastruktuurimaksut voivat vaihdella sataman oman taloudellisen strategian ja sen maankäyttöpolitiikan mukaan muun muassa tiettyjen käyttäjäryhmien osalta tai satamainfrastruktuurin tehokkaamman käytön, lähimerenkulun taikka kuljetusten korkeatasoisen ympäristönsuojelun, energiatehokkuuden ja hiilitehokkuuden edistämiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 kohdan soveltamista. Tällaisessa vaihtelussa käytettävien perusteiden on oltava läpinäkyviä, objektiivisia ja syrjimättömiä, ja niissä on noudatettava kilpailuoikeutta, myös valtiontukea koskevia sääntöjä. Satamainfrastruktuurimaksuissa voidaan ottaa huomioon ulkoiset kustannukset, ja maksut voivat vaihdella kaupallisten käytänteiden mukaan.
5. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että sataman käyttäjille ja niiden edustajille tai yhdistyksille ilmoitetaan satamainfrastruktuurimaksujen luonteesta ja tasosta. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että satamainfrastruktuurin käyttäjille ilmoitetaan mahdollisista satamainfrastruktuurimaksujen luonteen tai tason muutoksista vähintään kahta kuukautta ennen muutosten voimaantulopäivää. Sataman hallinnointielimen tai toimivaltaisen viranomaisen ei edellytetä julkistavan maksujen erittelyjä, jotka ovat seurausta yksittäisistä neuvotteluista.
6. Sataman hallinnointielimen on virallisen valituksen tapahtuessa ja pyynnöstä pidettävä asianomaisen jäsenvaltion asiaankuuluvan viranomaisen saatavilla 4 ja 5 kohdassa tarkoitetut tiedot sekä kaikki asiaankuuluvat tiedot satamainfrastruktuurimaksujen rakenteen ja tason määrittämisen perusteista. Kyseisen viranomaisen on pyynnöstä pidettävä tiedot komission saatavilla.

IV LUKU

Yleiset säännökset ja loppusäännökset

14 artikla

Henkilöstön koulutus

Satamapalvelujen tarjoajien on varmistettava, että työntekijät saavat tarvittavan koulutuksen hankkiakseen työnsä kannalta olennaiset tiedot, painottaen erityisesti terveys- ja turvallisuuskäsitteitä, ja että koulutusvaatimukset saatetaan säännöllisesti ajan tasalle teknologisen innovoinnin haasteisiin vastaamiseksi.

15 artikla

Sataman käyttäjien ja muiden sidosryhmien kuuleminen

1. Sataman hallinnointielimen on sovellettavan kansallisen oikeuden mukaisesti kuultava sataman käyttäjiä maksupolitiikastaan, myös 8 artiklan soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa. Tällaisen kuulemisen on koskettava myös mahdollisia satamainfrastruktuurimaksuihin ja satamapalvelumaksuihin tehtäviä merkittäviä muutoksia, jos sataman omat toimijat tarjoavat satamapalveluja julkisen palvelun velvoitteiden nojalla.

2. Sataman hallinnointielimen on sovellettavan kansallisen oikeuden mukaisesti kuultava sataman käyttäjiä ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä toimivaltaansa kuuluvista keskeisistä kysymyksistä, jotka koskevat seuraavia:
 - a) satamapalvelujen koordinointi satama-alueella;
 - b) sisämaayhteyksien parantamiseksi toteutettavat toimenpiteet, mukaan lukien rautatie- ja sisävesiväyläliikenteen kehittämiseksi ja tehostamiseksi toteutettavat toimenpiteet;
 - c) sataman hallintomenettelyjen tehokkuus ja toimenpiteet niiden yksinkertaistamiseksi;
 - d) ympäristöasiat;
 - e) aluesuunnittelu; ja
 - f) toimenpiteet satama-alueen turvallisuuden varmistamiseksi, mukaan lukien tarvittaessa satamatyöntekijöiden terveys ja turvallisuus.
3. Satamapalvelujen tarjoajien on pidettävä sataman käyttäjien saatavilla riittävät tiedot satamapalvelumaksujen luonteesta ja tasosta.
4. Sataman hallinnointielimen ja satamapalvelujen tarjoajien on kunnioitettava kaupallisesti arkaluonteisten tietojen luottamuksellisuutta toteuttaessaan tämän artiklan mukaisia velvollisuuksiaan.

16 artikla
Valitusten käsittely

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvilla merisatamilla on käytössä tehokas menettely sellaisten valitusten käsittelemiseksi, jotka koskevat tämän asetuksen soveltamista.
2. Valituksia käsiteltäessä on vältettävä eturistiriitoja, ja käsittelyn on oltava toiminnallisesti riippumaton sataman hallinnointielimestä tai satamapalvelujen tarjoajista. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhtäältä valitusten käsittely ja toisaalta satamien omistus ja hallinnointi, satamapalvelujen tarjoaminen ja sataman käyttö on toiminnallisesti erotettu tehokkaasti toisistaan. Valitusten käsittelyn on oltava puolueetonta ja läpinäkyvää, ja siinä on asianmukaisesti kunnioitettava oikeutta harjoittaa liiketoimintaa vapaasti.
3. Valitukset esitetään siinä satamajäsenvaltiossa, jossa riidan oletetaan saaneen alkunsa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sataman käyttäjille ja muille asiaankuuluville sidosryhmille ilmoitetaan, missä ja miten valitus tehdään sekä mitkä viranomaiset ovat vastuussa valitusten käsittelystä.
4. Valitusten käsittelystä vastaavien viranomaisten on tarvittaessa tehtävä yhteistyötä keskinäistä avunantoa varten eri jäsenvaltioihin sijoittautuneiden osapuolten riidoissa.

5. Valitusten käsittelystä vastaavilla viranomaisilla on oltava kansallisen oikeuden mukaisesti toimivalta vaatia satamien hallinnointielimiä, satamapalvelujen tarjoajia ja sataman käyttäjiä esittämään valituksen kannalta merkitykselliset tiedot.
6. Valitusten käsittelystä vastaavilla viranomaisilla on oltava kansallisen oikeuden mukaisesti toimivalta tehdä päätöksiä, joilla on sitova vaikutus ja joihin voidaan tarvittaessa kohdistaa oikeudellista valvontaa.
7. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle valitusten käsittelymenettely ja 3 kohdassa tarkoitetut viranomaiset viimeistään ... päivänä ... kuuta ... [24 kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä], ja sen jälkeen kaikki näiden tietojen muutokset. Komissio julkaisee tiedot verkkosivuillaan ja saattaa ne säännöllisesti ajan tasalle.
8. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa vaihdettava yleisiä tietoja tämän artiklan soveltamisesta. Komissio tukee tällaista yhteistyötä.

17 artikla

Asiaankuuluvat viranomaiset

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sataman käyttäjille ja muille asiaankuuluville sidosryhmille ilmoitetaan 11 artiklan 5 kohdassa, 12 artiklan 3 kohdassa ja 13 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut asiaankuuluvat viranomaiset. Jäsenvaltioiden on myös ilmoitettava komissiolle nämä viranomaiset viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [24 kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä], ja sen jälkeen kaikki näiden tietojen muutokset. Komissio julkaisee tiedot verkkosivuillaan ja saattaa ne säännöllisesti ajan tasalle.

18 artikla

Muutoksenhaku

1. Kaikilla osapuolilla, joilla on asiassa oikeutettu etu, on oikeus hakea muutosta sataman hallinnointielimen, toimivaltaisen viranomaisen tai muun asiaankuuluvan kansallisen viranomaisen tämän asetuksen nojalla tekemiin päätöksiin tai toteuttamiin yksittäisiin toimenpiteisiin. Muutoksenhakuelinten on oltava riippumattomia asianomaisista osapuolista, ja ne voivat olla tuomioistuimia.
2. Jollei 1 kohdassa tarkoitettu muutoksenhakuelin ole luonteeltaan tuomioistuin, sen on annettava päätöksilleen kirjalliset perustelut. Kansallisen tuomioistuimen on myös valvottava sen tekemien päätösten laillisuutta.

19 artikla
Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän asetuksen rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä toimenpiteet komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [24 kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä], ja jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikki niitä koskevat myöhemmät muutokset viipymättä.

20 artikla
Kertomus

Komissio esittää viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [72 kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen toiminnasta ja vaikutuksista.

Kertomuksessa on otettava huomioon EU:n satama-alan alakohtaisen neuvottelukomitean puitteissa saavutettu edistyminen.

21 artikla

Siirtymätoimenpiteet

1. Tätä asetusta ei sovelleta satamapalvelusopimuksiin, jotka on tehty ennen ... päivää ...kuuta ... [tämän asetuksen antamispäivä] ja jotka ovat voimassa määräajan.
2. Satamapalvelusopimukset, jotka on tehty ennen ... päivää ...kuuta ... [tämän asetuksen antamispäivä] ja jotka ovat voimassa toistaiseksi tai jotka ovat vaikutuksiltaan vastaavia, on muutettava tätä asetusta vastaaviksi 1 päivään heinäkuuta 2025 mennessä.

22 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan ... päivästä ...kuuta ... [24 kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja